

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1963

N:o 12

Innehåll: N:o 12. Landskapslag om brännbara vätskor.

N:o 12.

L A N D S K A P S L A G

om brännbara vätskor.

Föredragen för Republikens President den 29 mars 1963.

Utfärdad i Mariehamn den 4 april 1963.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 KAP.

Allmänna stadganden.

1 §.

Med brännbar vätska avses i denna lag sådan vätska eller kondenserad gas, vars flampunkt vid normalt lufttryck är +100 celsiusgrader eller lägre, samt produkt, som innehåller sådan vätska. Stadgandena i denna lag om upplagring och transport skola likväl icke tillämpas på sådana färdiga produkter, vilka vid +15 celsiusgrader eller högre temperatur hava fast eller pasta-artad konsistens.

Stadgandena om brandskydd i denna lag skola tillämpas jämväl på vätskor, vilkas flampunkt är över +100 celsiusgrader, då de hanteras vid en högre temperatur än deras flampunkt och under sådana förhållanden, att de kunna föranleda särskild brandfara.

Denna lag tillämpas icke på sådana vattenlösningar av etylalkohol, vilkas flampunkt är över +20 celsiusgrader, ej heller på andra, i alla kvantitetsförhållanden i vatten lösliga brännbara vätskor, vilkas flampunkt är över +55 celsiusgrader, och vattenlösningar av dem.

2 §.

Denna lag äger icke tillämpning på sådan

tillverkning av läkemedel, innehållande brännbara vätskor, som med behörigt tillstånd bedrives i apoteksvarufabrik eller apotek.

Utöver vad som är stadgat om tillverkning, införsel, innehav, försäljning och försling av alkoholdrycker skola med stöd av denna lag meddelade säkerhetsbestämmelser iakttagas vid tillverkning, upplagring och försling av etanol och vätskeblandningar, som innehålla etanol.

3 §.

Brännbara vätskor indelas i tre klasser:

I klassen, till vilken höra brännbara vätskor, vilkas flampunkt är högst +20 celsiusgrader, samt under tryck kondenserade brännbara gaser;

II klassen, till vilken höra brännbara vätskor, vilkas flampunkt är över +20 celsiusgrader men högst +55 celsiusgrader, och

III klassen, till vilken höra brännbara vätskor, vilkas flampunkt är över +55 celsiusgrader men högst +100 celsiusgrader.

4 §.

Uppstår tvivelsmål därom, till vilken klass en brännbar vätska hör, är vätskans ägare skyldig att på anfordran av vederbörande myndighet på sin bekostnad låta undersöka den i någon av handels- och industriministeriet enligt lagen om explosionsfarliga ämnen förordnad forskningsanstalt.

5 §.

Brännbara vätskor må yrkesmässigt tillverkas, tekniskt användas, försäljas och upplagras av envar, som är berättigad att i stöd av anmälan idka näring i landskapet, med iakttagande av stadgandena i denna lag samt vad annorstädes är särskilt stadgat om ämnen, som tillhöra gruppen brännbara vätskor.

6 §.

För tillverkning och upplagring av brännbar vätska för annat än i 5 § avsett ändamål gäller i tillämpliga delar denna lag; likväl skall den, som enligt denna lag är berättigad att inneha brännbara vätskor, utan särskilt tillstånd äga rätt att tekniskt använda dem.

2 KAP.

Om tillverkning och teknisk användning.

7 §.

För fabriksmässig tillverkning och teknisk användning av brännbar vätska av I eller II klass bör landskapsstyrelsens tillstånd utverkas, så ock för teknisk användning av brännbar vätska av III klass vid en temperatur, som är högre än dess flampunkt. Skall i samband med fabrik brännbar vätska av III klass upplagras till större mängd än 1.000.000 liter, skall likaså tillstånd utverkas.

Utän tillstånd må för idkande av industri eller yrke i fabrik eller verkstad tekniskt användas samtidigt högst 10 liter brännbar vätska av I klass och sammanlagt högst 25 liter av II och III klass; likväl skall också i detta fall tillstånd sökas, om användandet medför särskild brandfara.

Angående upplagring av brännbar vätska gäller, vad därom nedan stadgas.

Vad i denna lag stadgas om tillverkning av brännbar vätska gäller även teknisk användning av sådan.

8 §.

Landskapsstyrelsens tillstånd till planerad fabriksmässig tillverkning av brännbar vätska skall sökas skriftligen.

I ansökan skola nämnas:

- 1) sökandens namn, yrke och hemort;
- 2) det vid bedrivandet av rörelsen använda firmanamnet;
- 3) platsen, där tillverkningen kommer att äga rum;
- 4) de tillverkade brännbara vätskornas

slag och klass samt de brännbara vätskor, som användas vid tillverkningen av produkterna;

5) den största mängd i dygnet tillverkad brännbar vätska och den maximala kvantitet brännbara vätskor, som man har för avsikt att samtidigt uppbevåra i varje verkstad eller omedelbart i samband med sådan stående förvaringsrum eller i fabrikslager; samt

6) det största antalet personer, som samtidigt arbetar i varje verkstad.

Till ansökan böra fogas:

1) intyg, som utvisa, att sökanden åtnjuter medborgerligt förtroende och icke står under förmynderskap samt utredning om, att han är berättigad att idka näring i landskapet;

2) om sökanden är bolag, andelslag eller annan sammanslutning, avskrift av bolagsordningen eller stadgarna samt utdrag ur handels-, förenings- eller annat motsvarande register;

3) utredning om sökandens rätt att använda det i ansökan nämnda fabriksområdet;

4) situationsplan i två exemplar, minst i skala 1:2000, över fabriksområdet med därtill hörande byggnader och lager, av vilken plan bör framgå anordningarna för brandskyddet på området samt inom en fabriksområdet omgivande minst etthundrafemtio meter bred zon jämte byggnader och anläggningar;

5) ritningar i två exemplar, minst i skala 1:100, vilka utvisa arten, konstruktionen och placeringen av tillverkningslokal, lagermagasin eller annat förvaringsrum för brännbara vätskor; samt

6) redogörelse för hur tillverkningen i huvudsak har planerats och en schematisk framställning av dess förlopp.

Skall mer än 1.500 liter brännbar vätska av I och II klass eller mer än 1.000.000 liter av III klass samtidigt upplagras i samband med fabriken, böra samtliga handlingar inlämnas i två exemplar.

9 §.

Landskapsstyrelsen skall, såvida ansökan icke omedelbart bör förkastas eller 15 § bör tillämpas, bereda dem, vilkas rätt ärendet kan anses beröra, tillfälle att avgiva utlåtanden över ansökan.

Förutom annan nödig utredning skall landskapsstyrelsen anskaffa vederbörande polis- och brandmyndigheters utlåtanden i ärendet.

10 §.

Tillstånd skall beviljas, om förutsättningar för planens godkännande enligt denna lag och med stöd av densamma utfärdade föreskrifter föreligga och det icke finnes grundat skäl att antaga, att fabriken verksamhet eller upplag medför allmän fara eller fara för liv eller egendom.

I resolution, medelst vilken tillstånd beviljas, skola nämnas den plats, där tillverkningen får äga rum, de i resolutionen avsedda brännbara vätskornas slag och klass, bestämmelser rörande de i 8 § 2 mom. 5 och 6 punkterna nämnda omständigheterna och för säkerheten vid tillverkningen eventuellt utfärdade föreskrifter och villkor.

Till resolutionen skall fogas ett exemplar av de till ansökan fogade situationsplanerna och ritningarna med påtecknat godkännande.

Avskrift av resolutionen skall av landskapsstyrelsen överstyras till de lokala polis- och brandmyndigheterna samt i Mariehamn därjämte till magistraten. Ett exemplar av situationsplanen och ritningarna skall med ansökningshandlingarna förvaras hos landskapsstyrelsen.

11 §.

Fabrik eller verkstad må icke tagas i bruk, förrän brandmyndighet på ägarens begäran granskat, att den uppfyller fordringarna i tillståndsresolutionen och givna föreskrifter.

Över granskningen skall upprättas protokoll, av vilket ett exemplar inom fjorton dagar bör tillställas den myndighet, som beviljat tillståndet, den lokala polismyndigheten och fabriken eller verkstadens ägare.

12 §.

Nedlägges verksamheten vid fabrik för tillverkning av brännbar vätska, eller avbrytes den för längre tid än ett år, skall innehavaren underrätta landskapsstyrelsen därom.

Har tillverkningen varit avbruten under längre tid än ett år, men icke över två år, må den upptagas ånyo efter det fabriken inspekterats och därvid till äventyrs fastslagna brister avhjälpats och landskapsstyrelsen beviljat tillstånd att fortsätta densamma.

Har i fabrik under längre tid än två år icke tillverkats brännbar vätska, må sådan tillverkning icke påbörjas, förrän nytt tillstånd utverkats.

13 §.

Överlåtes fabrik till ny ägare, skall denne inom två månader efter överlåtelsen göra an-

mäljan därom till landskapsstyrelsen. Till anmälningen skall fogas i 8 § nämnd utredning om den nya ägaren.

14 §.

Fabrik eller verkstad, där brännbar vätska yrkesmässigt tillverkas, skall vara så konstruerad och så belägen, att den icke förorsakar allmän fara.

Är fabrik eller verkstad belägen på sådan plats, att den kan medföra allmän brandfara, bör vad i 21 § är stadgat jämväl iakttagas.

15 §.

Gäller ansökan verksamhet, där mer än 1.500 liter brännbar vätska av I och II klass eller mer än 1.000.000 liter av III klass skall upplagras, skall landskapsstyrelsen om ansökan kungöra på sökandens bekostnad i den ordning, som om offentliga kungörelser är stadgat, i den kommun, där tillverkningen skall bedrivas, samt vid behov även i grannkommunerna. Kungörandet ankommer i Mariehamn på magistraten och i landskommun på polismyndighet, och skall landskapsstyrelsen för sådant ändamål överstyra kungörelsen jämte situationsplan till nämnda myndighet och fastställa viss tid, inom vilken anmärkningar mot ansökan böra göras. Situationsplanen bör hållas tillgänglig för allmänheten och detta omnämnas i kungörelsen.

Den, som önskar göra anmärkningar mot ansökan, skall före utgången av den i kungörelsen nämnda tiden befordra sina till landskapsstyrelsen riktade skriftliga anmärkningar, i Mariehamn till magistraten och i landskommun till den lokala polismyndigheten, vilka insända dem jämte handlingar och eget utlåtande till landskapsstyrelsen.

Landskapsstyrelsen skall inbegära vederbörande polis- och brandmyndigheters utlåtanden i ärendet jämte övrig nödigbefunden utredning.

16 §.

Tillverkning av brännbar vätska på grund av i 15 § nämnd ansökan må icke påbörjas, förrän landskapsstyrelsen efter vederbörligen verkställd inspektion beviljat tillstånd att begagna fabriken och för densamma godkänt ansvarig föreståndare och ersättare för honom, såsom därom stadgas i 17, 18 och 19 §§.

17 §.

Om förrättande av inspektion på fabrik bör sökas skriftligt hos landskapsstyrelsen med

bifogande av tillståndsresolutionen i original eller bestyrkt avskrift.

Inspektion verkställs på av landskapsstyrelsen fastställd tid av den landskapsstyrelsen därtill förordnat tillsammans med de lokala polis- och brandmyndigheterna. Angående inspektionen skall sökanden och vederbörande yrkesinspektör i förväg underrättas i tillräckligt god tid.

18 §.

Sedan fabrik inspekterats och godkänts, skall landskapsstyrelsen giva tillstånd att taga den i bruk.

19 §.

Godkännande av ansvarig föreståndare för fabrik, som tillverkar brännbar vätska, samt av ersättare för honom skall sökas skriftligt hos landskapsstyrelsen.

Av ansvarig föreståndare och ersättare för honom fordras:

- 1) att han är finsk medborgare;
- 2) att han åtnjuter medborgerligt förtroende och ej står under förmynderskap;
- 3) att han bevisligen har goda kunskaper i kemi och kemisk teknologi och att han äger kännedom om stadgandena angående brännbara vätskor; samt
- 4) att han i fråga om sina personliga egenskaper och sitt levnadssätt bör anses vara lämplig för uppgiften.

Av ansvarig föreståndare fordras därjämte minst ett års praktik på ifrågavarande område.

Har ansvarig föreståndare eller ersättare för honom lämnat sin befattning, skall godkännande av ny befattningshavare sökas inom två månader efter det befattningen avträtts.

Vid samtidigt förfall för ansvarig föreståndare och hans ersättare, svarar för fabriken skötsel den enskilda affärsidkaren, verkställande direktören för sammanslutningen eller, om sådan icke finnes, ordföranden i direktionen eller i annat motsvarande organ.

20 §.

Ansvarig föreståndare svarar för att fabriken skötes på ett tekniskt riktigt sätt och i enlighet med stadgandena och föreskrifterna om brännbara vätskor samt tillståndsresolutionerna för fabriken.

21 §.

Med avseende å sådan fabrik, varom stad-

gas i 15 §, skall, utöver vad i 14 § är stadgat, iakttagas följande:

1) byggnaden och verkstäderna skola vara försedda med tillräckligt antal ändamålsenliga utgångar;

2) eldstadsöppning, sotlucka och anordningar, vilkas ytvärme kan bli farligt hög, må icke finnas i rum, där brännbar vätska tillverkas, ej heller i rum, som står i omedelbar förbindelse med ett sådant;

3) i samtliga verkstäder och lagerrum skall finnas tillräcklig och ändamålsenlig ventilation;

4) i fråga om elektriska anläggningar skola de säkerhetsföreskrifter, som särskilt utfärdas för sådana anläggningar, iakttagas;

5) maskiner och övriga anläggningar skola vara så utrustade, att den friktionselektricitet eller gnistbildning, som möjligen uppstår i dem, icke kan förorsaka fara;

6) byggnaden skall vara säkrad mot blyxtfara; samt

7) i byggnaden skall finnas tillräckliga brandredskap.

Byggnad eller del av sådan, där brännbar vätska av I eller II klass tillverkas, skall med undantag av ytterfönstren, vara brandsäker; likväl må vattentaket vara av brandskyddat material och golvbeläggningen av trä. Rummet, där tillverkningen sker, skall vara så byggt, att brännbar vätska eller farliga gaser icke kunna rinna eller tränga ut ur det samma på annat sätt än genom anordnad ventilation.

3 KAP.

Om upplagring.

Allmänna stadganden.

22 §.

Brännbara vätskor skola förvaras så, att de icke förorsaka allmän fara.

23 §.

I lagerrum må icke samtidigt hållas sådana brännbara vätskor och andra ämnen, vilkas förvaring tillsammans kan förorsaka särskild fara.

I lagerrum må icke finnas föremål eller ämnen, som icke innehålla brännbar vätska, såvida de icke äro nödvändiga för upplagringen.

24 §.

Upplag av brännbara vätskor må icke förläggas så nära annat upplag, att antändning

av det förra direkt kan förorsaka antändning av det senare.

Vid fastställandet av avståndet mellan upplag skola lagerbyggnadernas beskaffenhet samt de i dem förvarade vätskornas farlighetsgrad och mängd beaktas.

25 §.

Upplag av brännbar vätska skall, såvida icke annorstädes är annorlunda stadgat, förläggas till särskilt upplagsområde eller upplagsmagasin, som uppfyller de i 21 § 1 mom. stadgade fordringarna. Överstiger mängden av brännbar vätska av I eller II klass, som skall upplagras, 50.000 liter, skall för upplagringen användas cistern ovan eller under jorden.

Skall på tätt bebyggt område i Mariehamn eller landskommun upplag av brännbar vätska förläggas till underjordisk cistern, må varje sådan rymma högst 50.000 liter, såvida icke de lokala förhållandena anses kunna tillåta användning av större cisterner.

26 §.

I fråga om kärl, som användas för förvaring av brännbar vätska, skall iakttagas, vad i 50 och 51 §§ är stadgat, likväl så, att kärl av bräckligt material, som rymmer 10 liter eller mindre, icke behöver inneslutas i skyddande hölje.

Kärl, som rymma mer än fem liter och innehållit brännbar vätska av I eller II klass, skola som tomma förvaras slutna och så, att de gaser, som bildas i kärnen, icke kunna medföra fara.

27 §.

I 25 § avsedd cistern skall uppföras av eldfast material enligt konstruktionsbestämmelserna och göras så tät, att vätska icke kan sippra ut från densamma. Cisternen bör förses med lämpliga anordningar för att förhindra tryckväxlingarnas skadliga verkningar och skyddas mot blyxfara. De gasrör, som från cisternen leda till den yttre luften eller till andra cisterner, skola vara försedda med säkerhetsnät.

För upplagring av bränn- och gasolja och andra med dem jämförbara brännbara vätskor av III klass må användas täta, öppna cisterner, vilkas vattentakonstruktion även må vara av annat än obrännbart material.

28 §.

För upplagring av brännbar vätska bör, såvida icke nedan annat stadgas, tillstånd utverkas.

Egentliga upplag.

29 §.

Tillstånd att hålla upplag skall sökas hos landskapsstyrelsen, likväl så, att tillstånd att hålla upplag om högst 100.000 liter skall sökas hos den lokala polismyndigheten.

30 §.

Tillstånd att hålla i 29 § avsedda upplag skall sökas skriftligt och böra i ansökan nämnas:

- 1) sökandens namn, yrke och hemort;
- 2) upplagsplatsen; samt
- 3) den för upplagring avsedda brännbara vätskans benämning, klass, slag och maximimängd.

Till ansökan skola fogas:

- 1) intyg, som utvisa, att sökanden åtnjuter medborgerligt förtroende och att han icke står under förmynderskap samt att han är berättigad att idka näring i landskapet;
- 2) om sökanden är bolag, andelslag eller annan sammanslutning, avskrift av bolagsordningen eller stadgarna och utdrag ur handels-, förenings- eller annat motsvarande register;
- 3) utredning om sökandens rätt att använda upplagsområdet;
- 4) situationsplan minst i skala 1:2000, över upplagsområdet jämte byggnader, varav skall framgå en området omgivande minst ett-hundrafemtio meter bred zon jämte byggnader och anläggningar; samt
- 5) ritningar, minst i skala 1:100 för lagermagasin, cisterner och andra på upplagsområdet planerade anordningar och anläggningar, av vilka framgår varje byggnads, cisterns, och anläggnings storlek, konstruktion, brandskyddets organisation samt mängden upplagrade vätskor.

Situationsplanen och ritningarna skola fogas till ansökan i två exemplar.

Gäller ansökan upplag för mera än 1.000.000 liter, skall ifråga om densamma iakttagas, vad i 15 § är stadgat. I annat fall skall, såvida ansökan icke omedelbart bör förkastas, tillfälle beredas dem, vilkas rätt ärendet kan anses beröra, att yttra sig i ärendet. Den myndighet, som beviljar tillståndet, skall inbegära vederbörande brandmyndigheters utlåtande i ärendet ävensom annan nödig utredning. Landskapsstyrelsen skall ock inbegära vederbörande polismyndighets utlåtande.

I fråga om tillståndsresolution skall i tillämpliga delar iakttagas vad i 10 § är stadgat.

31 §.

Innan upplag må tagas i bruk, skall till den myndighet, som beviljat tillståndet, lämnas en skriftlig anhållan om inspektion i upplaget. Genom sagda myndighets försorg skall upplaget inspekteras med iakttagande av vad i 17 och 18 §§ är stadgat angående inspektion av fabrik, där brännbar vätska tillverkas, likväl så, att inspektion av upplag, där mindre än 1.000.000 liter brännbar vätska må förvaras, förrättas av den lokala polismyndigheten i egenskap av sammankallare och protokollförare jämte den lokala brandmyndigheten.

32 §.

Upphör eller avbrytes upplags verksamhet eller övergår upplag till annan ägare, skall i tillämpliga delar iakttagas, vad i 12 och 13 §§ är stadgat angående fabrik.

33 §.

Då i upplag samtidigt må förvaras 1.000.000 liter brännbar vätska eller mera, skall upplagringen ske på av landskapsstyrelsen godkänd ansvarig föreståndares ansvar. Godkännande av ansvarig föreståndare skall skriftligt utverkas hos landskapsstyrelsen.

Som ansvarig föreståndare för upplag må godkännas person, som äger tillräcklig kännedom om brännbara vätskors egenskaper och upplagring samt om stadgandena därom.

På ansvarig föreståndare för upplag skall därjämte tillämpas, vad i 19 § 2 mom. 1, 2 och 4 punkterna samt 4 och 5 mom. är stadgat.

Särskilda upplag.

34 §.

Utan tillstånd eller anmälan må samtidigt förvaras 10 liter brännbar vätska av I klass eller sammanlagt 25 liter av II och III klass samt därjämte 60 liter brännbar kondenserad gas i godkänt transportkärl.

35 §.

I fordon, fartyg, arbetsmaskin och med dem jämförbara anordningar, i vilka brännbar vätska användes som bränsle, må utan tillstånd förvaras för driften nödig mängd bränsle, då de äro utomhus. Då de befinna sig under tak, må i var och en av dem, förutom det bränsle, som finnes i en till maskineriet hörande fast behållare, förvaras högst 25 liter brännbar vätska i ett explosionssäkert metallkärl.

Därest den enligt 1 mom. samtidigt upp-

bevarade mängden brännbar vätska av I och II klass är större än 1.000 liter, må landskapsstyrelsen, utan hinder av vad om upplagring av brännbar vätska är stadgat, förordna om de säkerhetsanordningar och försiktighetsåtgärder, som anses nödiga för att förekomma brand- och explosionsfara, liksom ock om den maximala mängd brännbar vätska, som samtidigt får finnas i förvaringsrummet.

För sådan förvaring av brännbar vätska, som avses i denna paragraf, är tillstånd icke erforderligt.

36 §.

I butiksrum må samtidigt förvaras utan tillstånd högst 500 liter brännbar vätska, varav högst 25 liter av I och 200 liter av II klass, samt därjämte i högst 10 liters slutna försäljningsförpackningar 3.000 liter brännbar vätska, varav högst 200 liter av I och 600 liter av II klass.

Den, som i butiksrum önskar förvara brännbar vätska, skall i näringsanmälan angiva platsen för butiksrummet och vilka slag av brännbara vätskor, som skola förvaras där, samt lämna en beskrivning av butikslokalen och dess konstruktion. Anmälan skall i tjänsteväg delgivas brandmyndigheten på orten samt i Mariehamn dessutom polismyndigheten.

37 §.

I rum, som fyller fordringarna i 41 §, må samtidigt utan tillstånd förvaras högst 3.000 liter brännbar vätska, därav sammanlagt högst 1.000 liter av I och II klass.

Utanför tätt bebyggt område må utan tillstånd utomhus på betryggande avstånd från byggnader eller i avskild lagerbyggnad eller i rum, som fyller fordringarna i 41 §, samtidigt förvaras högst 10.000 liter brännbar vätska, därav sammanlagt högst 1.000 liter av I och 4.000 liter av II klass.

Om upplag, vilka nämnas i denna paragraf, gäller med undantag för sådant upplag på högst 600 liter, som avses i 2 mom., vad i 40 § är stadgat.

38 §.

I upplag, som tillfälligt anordnats för arbetsplats, må utan tillstånd samtidigt förvaras sammanlagt högst 15.000 liter brännbar vätska av klass I och II, men om upplaget skall anmälan göras till polis- och brandmyndigheterna på orten.

Kommer förrådet att uppläggas inom Ma-

riehamn eller tätt bebyggt område i landskommun, lände till efterrättelse, vad i 40 § är stadgat.

Överstiger i upplag, som avses i 1 mom., mängden brännbar vätska av III klass 15.000 liter, tillämpas, vad i 1 och 2 mom. är stadgat.

Upplaget skall förläggas skilt från bostäder och från andra förråd på sådan plats, där det icke förorsakar fara. Obehöriga skola förhindras beträda upplagsplatsen medelst inhägnad eller på annat effektivt sätt.

39 §.

För oljeeldningsanordning må utan tillstånd högst 50.000 liter brännbar vätska av III klass förvaras i varje underjordisk cistern, likväl sammanlagt högst 200.000 liter, och högst 15.000 liter i varje ovan jord belägen cistern, likväl sammanlagt högst 60.000 liter. I byggnad befintliga cisterner ovan jord skola brandsäkert isoleras från varandra.

På uppvärmningsanordning och därtill hörande cisterner skola stadgandena i 40 § äga tillämpning.

40 §.

I 37 §, 38 § 2 mom. och 39 § nämnda upplagsplatser må icke tagas i bruk, förrän de på ägarens anhållan inspekterats och godkänts av den lokala brandmyndigheten.

Över inspektion skall upprättas protokoll, av vilket ett exemplar inom fjorton dagar bör tillställas upplagsplatsens ägare och den lokala polismyndigheten.

Om säkerheten det kräver, må brandmyndighet vid inspektion av upplagsplats, som avses i 37, 38 och 39 §§, bestämma mindre maximimängd för upplaget än den i paragraferna tillåtna.

41 §.

I rum, som avses i 37 §, må icke finnas eldstadsöppning, sotlucka eller andra med dem jämförbara anordningar. Rummet må icke vara beläget under trappuppgång. I rummet bör finnas en omedelbart ut i det fria ledande ventilationsöppning, och det bör vara så byggt, att brännbar vätska icke kan rinna ut i omgivningen och att av vätskan alstrad eldfängd gas icke kan sprida sig till andra rum. På tätt bebyggt område skola vägg-, tak- och golvkonstruktioner i lagerrum vara brandsäkra och dörrarna branddörrar. Golvbeläggningen må likväl vara av trä eller motsvarande ämne.

Försäljning från fordon.

42 §.

Tillstånd att försälja brännbar vätska från cisternvagn eller annat fordon skall utverkas skriftligt hos landskapsstyrelsen.

I ansökan skola nämnas:

- 1) sökandens namn, yrke och hemort;
  - 2) fordonets art;
  - 3) den saluförda brännbara vätskans namn och klass samt den maximimängd vätska, som samtidigt kan forslas med fordonet; samt
  - 4) den ort, där försäljningen skall äga rum.
- Till ansökan bör fogas intyg över att sökanden åtnjuter medborgerligt förtroende och att han icke står under förmynderskap eller, om sökanden är ett bolag, andelslag eller annan sammanslutning, avskrift av bolagsordningen eller stadgarna samt utdrag ur handels-, förenings- eller annat register, samt utredning om att sökanden äger rätt att idka näring i landskapet.

Därjämte skall till ansökan fogas ritning eller annan utredning om fordonet.

Tillstånd skall beviljas, såvida hinder därför icke föreligger med hänsyn till den allmänna ordningen och säkerheten. I resolutionen skola nämnas det fordon, från vilket försäljningen må idkas, den saluförda brännbara vätskans namn och klass samt maximimängden vätska, som samtidigt får finnas i fordonet, liksom även den ort, där försäljning må äga rum.

Försäljning må likväl icke påbörjas, förrän fordonet på ägarens bekostnad inspekterats av sakkunnig person och godkänts av i 1 mom. nämnd myndighet.

4 KAP.

Om säkerhetsåtgärder.

43 §.

I upplag av brännbar vätska, med undantag av i 34 § nämnt upplag, skola finnas lätt åtkomliga, med hänsyn till upplagets storlek och art, ändamålsenliga eldsläckningsredskap och -medel samt alarmanordningar.

44 §.

Beträffande elektriska anläggningar på upplagsområde och i upplag samt i lokal, där brännbar vätska förvaras, skall iakttagas, vad därom är särskilt stadgat.

45 §.

Område för fabrik, där brännbar vätska tillverkas, och upplagsområde för över 100.000 liter skola omgivas av ett minst två meter högt staket av pansartrådsnät eller taggtråd, såvida icke obehöriga på annat effektivt sätt kunna förhindras att beträda området.

Vad i 1 mom. är stadgat, gäller icke upplagsplats, där brännbar vätska från underjordisk cistern distribueras som bränsle för motorfordon.

46 §.

I fabrik eller verkstad, där brännbar vätska tillverkas eller hanteras, och i upplag för sådan vätska, må icke hållas explosiva eller lätt antändbara ämnen eller sådana anordningar, som kunna förorsaka eldfara, såvida icke dessa ämnen eller anordningar erfordras vid tillverkning av brännbar vätska.

I fabrik för tillverkning av brännbar vätska skola färdiga produkter omedelbart överflyttas till upplag.

47 §.

Uppgörande av öppen eld, med undantag av sådan, som erfordras för tillverkningen, och tobaksrökning äro förbjudna på det inhägnade området för fabrik för tillverkning av brännbar vätska och för upplag på över 100.000 liter, dock icke i särskilt för tobaksrökning reserverat rum, likaså i verkstad, där brännbar vätska tillverkas eller hanteras, liksom även i upplag, där sådan vätska förvaras i andra än försäljningsförpackningar.

Nödvändigt svetsnings- och annat därmed jämförbart arbete må likväl utföras på plats, som avses i 1 mom., men då där tillverkas, hanteras eller upplagras brännbar vätska av I eller II klass, bör den lokala brandmyndigheten, innan arbetet påbörjas, underrättas därom.

48 §.

På fristående kärl och cistern, där brännbar vätska förvaras, transporteras eller försäljes, skola med tydliga bokstäver och siffror antecknas den brännbara vätskans klass och kärlets storlek. På kärl och cistern, som innehåller brännbar vätska av I och II klass, skall därjämte på röd botten eller med röda bokstäver antecknas ordet "Eldfarligt".

Stadgandena i denna paragraf gälla icke läkemedel, droger och livsmedel, icke heller kärl, som innehålla mindre än 0,1 liter.

5 KAP.

Om transport.**Allmänna stadganden.**

49 §.

Vid transport av brännbar vätska skall med beaktande av vätskans slag, mängd och transportsättet iakttagas nödig försiktighet.

50 §.

För transport av brännbar vätska av I klass skall, såvida icke nedan annorlunda stadgas, användas hållbara, täta och slutbara kärl eller cisterner av metall eller annat därmed jämförbart material.

Brännbar vätska av I klass, med undantag av kondenserad eldfarlig gas, må transporteras även i annat än i 1 mom. avsett kärl, som innehåller högst 50 liter, i kärl av bräckligt material dock endast, om det är inneslutet i ett skyddande hölje.

För transport av brännbar vätska av II och III klass skall användas för vätskan ogenomträngbart, tätt slutbart kärl.

Stadgandena i denna paragraf gälla icke transport inom fabrik för tillverkning av brännbar vätska.

För transport av brännbar vätska avsedda cisternvagnar eller -fordon skola inspekteras, innan de tagas i bruk.

51 §.

För transport av brännbar vätska avsedda, tätt slutbara kärl och cisterner må fyllas till högst 95 % av deras volym.

52 §.

I buss, som förmedlar allmän persontrafik, må samtidigt transporteras högst 100 liter brännbar vätska av I och II klass, antingen i tätt slutna metallkärl eller i andra kärl, som rymma högst fem liter, i kärl av bräckligt material dock endast, om det är inneslutet i skyddande hölje.

Transport på fartyg.

53 §.

Transporteras brännbar vätska av I och II klass med fartyg, skall på konossement och manifest antecknas vätskans klass och mängd. Fartygets befälhavare eller av honom förordnad person är skyldig att före inlastningen av brännbar vätska konstatera, att den vätska, som skall mottagas för transport på

fartyget, är förpackad enligt gällande bestämmelser.

54 §.

Transporteras med fartyg, dess eget behov undantaget, samtidigt mer än 1.000 liter brännbar vätska av I eller 3.000 liter av II klass, skola följande föreskrifter iakttagas:

1) innan brännbar vätska lossas ur fartyg eller transporteras till hamn för att inlastas i fartyg, skall därom hos hamnmyndighet göras anmälan med uppgift om varans mängd och slag; har lämplig lossningsplats icke anvisats, skall fartyg, som anlänt till hamnområde för att lossa brännbar vätska, förtöjas på sådan plats, där det icke förorsakar särskild fara;

2) vid lastning eller lossning av brännbar vätska, skall fartyg vara så förtöjt, att det vid hotande elflara genast kan avlägsnas från platsen;

3) så snart lastningen av brännbar vätska slutförts, skall fartyget utan tidsutdräkt avgå från hamnen;

4) innan fartyg med last av brännbar vätska på fat inlöper i hamnområde, skola skeppsluckorna öppnas, så att i lastrummet möjligen befintliga antändbara gaser kunna avdunsta; tankluckorna på tankfartyg, som transporterar brännbar vätska, må inom hamnområdet öppnas endast för provtagning;

5) då fartyget anlänt till lossningsplatsen, skall lossning av brännbar vätska så snart som möjligt påbörjas och slutföras inom tid, som därför bestämts av hamnmyndighet;

6) vid lossning och lastning, så ock då fartyget annars befinner sig inom hamnområde, bör tillses, att brännbar vätska ej rinner ut i vattnet;

7) utgöres fartygets last till huvudsaklig del av brännbar vätska av I klass, skall fartyget, då det befinner sig i hamn, älv eller kanal, på stormasten eller, om fartyget saknar mast, på en särskild minst tre meter hög stång tydligt synbar föra en minst sextio centimeter lång och trettio centimeter bred röd flagg och i mörker rött ljus; samt

8) på fartyg, som transporterar brännbar vätska, må medföras sprängämnen endast för fartygets eget behov.

55 §.

I fråga om transport av brännbar vätska med passagerarfartyg gäller vad därom är särskilt stadgat.

6 KAP.

Om övervakning.

56 §.

Efterlevnaden av bestämmelserna i denna lag och med stöd av densamma meddelade föreskrifter övervakas av landskapsstyrelsen såsom högsta övervakningsmyndighet och därjämte i Mariehamn av magistraten samt på landsbygden av lokala polis- och brandmyndigheter.

Angående den övervakning i fråga om arbetarskyddet, vilken ankommer på yrkesinspektionsmyndigheterna, är särskilt stadgat.

57 §.

För övervakningen äger övervakningsmyndighet rätt att erhålla tillträde till de ställen, där brännbara vätskor och råämnen till dem tillverkas, försäljas eller äro upplagrade, och vid behov för undersökning erhålla prov av ämnen och produkter samt, då skäl därtill äro, förbjuda tillverkning eller överlåtelse av misstänkt ämne eller produkt, till dess undersökningen, som bör förrättas i brådskande ordning, ägt rum. Om undersökningens resultat skall vederbörande utan dröjsmål underrättas.

58 §.

Idkare av i 5 § avsedd näring är pliktig att lämna övervakningsmyndighet de uppgifter, som äro nödiga för övervakningen. Likaså må förordnas, att näringsidkare skall vara pliktig att föra bok över produktion, lager och försäljning.

59 §.

Övervakningsmyndigheterna skola föra förteckning eller kortregister över alla med stöd av denna lag beviljade tillstånd och över till dem gjorda anmälningar. Anteckningar i förteckningen eller registret skola av övrig övervakningsmyndighet ofördröjligen delgivas vederbörande polis- och brandmyndigheter.

60 §.

Brandmyndighet är skyldig att minst en gång om året inspektera de fabriker, verkstäder och upplag, som enligt denna lag må inrättas endast med tillstånd eller efter inspektion, med undantag av i 39 § nämnt upplag.

61 §.

Har övervakningsmyndighet vid verkställd inspektion funnit, att denna lag eller med stöd av densamma utfärdade föreskrifter icke

iakttagits, och vidtager vederbörande icke ofördröjligen åtgärder för att rätta missförhållandet, skall övervakningsmyndigheten tillstålla honom skriftlig uppmaning att inom fastställd tid vidtaga sådan åtgärd.

Åtlydes icke i enlighet med 1 mom. given uppmaning, må landskapsstyrelsen antingen på eget initiativ eller på framställning av annan övervakningsmyndighet tvinga den försumlige att fullgöra sin skyldighet i den ordning, som i 71 § är stadgat.

62 §.

Angående för övervakningsmyndighets förrättningar, expeditioner och blanketter utgående avgift, arvode eller lösen gäller, vad där om i riket är eller varder stadgat.

63 §.

Tillstånd eller undantag, som beviljats med stöd av denna lag, må återkallas antingen helt och hållet eller för viss tid, om vederbörande bryter mot gällande stadganden eller föreskrifter och uppställda villkor eller om förhållandena väsentligt förändras.

Återkallas tillstånd och har vederbörande icke, inom därför utsatt skälig tid, överlåtit i tillståndet åsyftade ämnen och produkter, som han innehar, åt annan näringsidkare, som har rätt att innehava sådana, tillfalla de landskapet mot en uppskattningsvis fastställd ersättning. Anses de icke kunna användas för landskapets eller statens ändamål, skola de på åtgärd av polismyndighet på orten för ägarens räkning säljas på offentlig auktion.

Då tillstånd återkallas, må tillika de ämnen och produkter i vederbörandes värjo, som tillståndet gäller, omhändertagas av polismyndigheten, till dess att med dem förfarits, såsom i 2 mom. är stadgat.

Visar sig med stöd av denna lag godkänd ansvarig föreståndare eller ersättare för denna vara olämplig för sin uppgift, må godkännandet återkallas.

Beslut om återkallande fattas av den myndighet, som utfärdat tillståndet, undantaget eller godkännandet. Innan beslut om återkallande fattas, skall vederbörande beredas tillfälle att yttra sig.

64 §.

Med polismyndighet avses i denna lag polisrättningen i Mariehamn och länsman på landet.

Med brandmyndighet avses i denna lag brandchef och av honom förordnad, till be-

fålet hörande person och i ärenden rörande utlåtande jämväl brandnämnd.

65 §.

I 63 § 2 mom. avsedd värdering verkställes av två därtill förordnade ojäviga, sakkunniga personer, i närvaro av polismyndighet. Ämnets eller produktens ägare eller innehavare skall bevisligen kallas till värderingen, men hans frånvaro hindrar icke dess verkställande.

66 §.

Övervakningsmyndighet eller den, som förrättar undersökning, må ej för utomstående yppa, ej heller själv draga nytta av vad han i sin befattning som övervakare eller med stöd av 58 § erfarit om näringsidkares affärs- eller yrkeshemligheter.

67 §.

Polismyndigheterna äro skyldiga att vid behov lämna handräckning vid övervakningen av efterlevnaden av denna lag.

Polischef äger befogenhet att på anhållan av övervakningsmyndighet förordna om kvarstad på olovligen eller i strid med utfärdat förbud tillverkade, forslade, innehavda eller saluhållna eller till landet införda ämnen eller produkter, som äro underkastade denna lag. Kvarstaden är i kraft, till dess att med stöd av 68 § anhängiggjort mål om förverkande av ämnet eller produkten avgjorts medelst dom, som vunnit laga kraft, eller rätten eller, på framställning av den övervakningsmyndighet, som begärt handräckning, polischef annorlunda förordnar.

Med kvarstad belagda ämnen och produkter skola av myndigheten förseglade, förvaras på säkert ställe.

7 KAP.

Om straff och tvångsåtgärder.

68 §.

Den, som genom att lämna falsk uppgift eller genom att hemlighålla kvalitet eller genom annat svikligt förfarande bryter mot denna lag eller med stöd av densamma meddelade föreskrifter, straffes, där ej strängare straff är annorstädes stadgat, med böter eller fängelse i högst två år.

Den, som på annat sätt än i 1 mom. sagts, bryter mot bestämmelserna i denna lag eller med stöd av densamma meddelade föreskrif-

ter, straffes med böter, där ej annorstädes i lag strängare straff är stadgat.

Förutom att straff ådömes, må därjämte ämne eller produkt, som tillverkats, forslats, innehafts, överlåtits eller införts till landet i strid med denna lag eller med stöd av densamma meddelade föreskrifter, eller ock dess värde samt genom brottet vunnit ekonomisk nytta dömas förbrutna till staten.

69 §.

Den, som gör sig skyldig till vårdslöshet vid hanteringen av ämnen eller produkter, på vilka denna lag äger tillämpning, eller handskas med dem så ovarsamt, att annan kan anställa skada med dem, straffes såsom i 44 kap. strafflagen är stadgat.

70 §.

Dömes den, som äger rätt att idka tillverkning eller försäljning av brännbara vätskor eller som erhållit rätt att hålla sådana varor i lager eller införa dem till landet, till straff för brott mot bestämmelserna i denna lag eller med stöd av densamma meddelade föreskrifter, och är brottet ej ringa, må han därjämte för viss tid dömas förlustig denna rätt. Likaså må i 63 § 4 mom. avsedd ansvarig föreståndare, då han dömes till straff för brott mot bestämmelserna i denna lag eller med stöd av densamma meddelade föreskrifter, om förseelsen är av sådan art, förklaras för viss tid oduglig handhava sådan befatning.

Då i 1 mom. stadgad påföljd ådömts, skall rätten, sedan utslaget vunnit laga kraft, där- om underrätta handels- och industriministeriet, landskapsstyrelsen och den myndighet, som meddelat tillståndet eller godkännandet.

71 §.

Tredskas någon att fullgöra honom enligt denna lag eller med stöd av densamma meddelade föreskrifter ålagd skyldighet, äger landskapsstyrelsen befogenhet att tvinga honom därtill medelst vite eller vid äventyr, att det, som underlåtits, kommer att utföras på hans bekostnad.

8 KAP.

Om ändringssökande.

72 §.

Besvär över beslut, som med stöd av denna lag utfärdats av magistraten i Mariehamn eller polismyndighet, må anföras hos läns-

styrelsen inom fjorton dagar efter den dag, då besväranden erhållit kännedom om beslutet, denna dag oräknad.

Besvär över beslut, som med stöd av denna lag utfärdats av landskapsstyrelsen eller länsstyrelsen, må anföras hos högsta förvaltningsdomstolen inom trettio dagar efter den dag, då besväranden erhållit kännedom om beslutet, denna dag oräknad, men landskapsstyrelsens eller länsstyrelsens beslut skall trots besvären efterkommas, såvida icke annorlunda förordnas i beslutet.

73 §.

Har brännbar vätska beslagtagits och åtal i samma ärende väckts, må besvär över beslaget eller över verkställda åtgärder med den beslagtagna vätskan icke avgöras, förrän utslag, som avkunnats i åtalsärendet, vunnit laga kraft.

9 KAP.

Särskilda stadganden.

74 §.

För handläggning av ärenden rörande brännbara vätskor äger landskapsstyrelsen rätt att anlita sakkunniga.

75 §.

Skall fabrik, verkstad eller upplag, som avses i denna lag, eller dess verksamhet utvidgas eller väsentligt ändras, efter det att rörelsen blivit godkänd för sitt ändamål, skall därtill utverkas tillstånd eller godkännande med iakttagande i tillämpliga delar av vad i denna lag är stadgat. Är ändringen ringa, må dock tillståndsmyndigheten bestämma, att ny inspektion icke behöver verkställas.

76 §.

Den, som anser brandmyndighet hava vid inspektion med stöd av 40 § vägrat godkännande eller för godkännande uppställt villkor i strid med bestämmelserna i denna lag eller med stöd därav meddelade föreskrifter, äger rätt att draga saken under den lokala brandnämndens prövning.

77 §.

Beträffande den i 3 § nämnda klassificeringen av brännbara vätskor följes i landskapet den av handels- och industriministeriet enligt 66 § förordningen den 2 augusti 1954 om brännbara vätskor (FFS 335/54) publicerade förteckningen.

Önskar någon, att för sådan brännbar vätska, som icke nämnes i förteckningen, skall fastställas dess klass, bör han därom skriftligt anhålla hos landskapsstyrelsen och därvid meddela vätskans handelsbeteckning, flampunkt och vattenlöslighet samt övriga nödiga uppgifter, på grund av vilka vätskans klass utan svårighet kan fastställas.

78 §.

Angående näringsanmälan om tillverkning och upplagring av samt handel med brännbar vätska gäller, vad i landskapslagen den 10 april 1957 om rätt att idka näring i landskapet Åland (11/57) är stadgat.

79 §.

Inspektion, som med stöd av denna lag på sökandens anhållan verkställs av polis- eller brandmyndighet, skall förrättas i närvaro av sökanden eller av honom befulmäktigad person.

80 §.

På tillverkningsplats för brännbar vätska och i upplag över 100.000 liter skall denna lag och med stöd av densamma utfärdad landskapsförordning hållas tillgängliga.

81 §.

Medför iakttagandet av denna lag i något fall oskäligt stora kostnader eller betydande svårigheter och kan den avsedda säkerheten på annat sätt uppnås eller kan det anses vara med allmän fördel förenligt, må landskapsstyrelsen på de villkor, som den finner nödiga, medgiva undantag från stadgandena i denna lag.

10 KAP.

Om lagens ikraftträdande och förhållande till äldre lag.

82 §.

Stadgandet i 48 § om anteckningar på kärl och cisterner för transport av brännbar vätska skall tillämpas på kärl och cisterner, som utsändas i handeln, sedan sex månader förflutit från denna lags ikraftträdande.

83 §.

Före denna lags ikraftträdande godkända eller med stöd av tidigare bestämmelser drivna anläggningar för hantering, försäljning och upplagring av brännbara vätskor må i tidigare godkänd form och omfattning användas för sitt ändamål, även om de icke upp-

fylla fordringarna i denna lag. Dock skall för i 33 § avsedd ansvarig föreståndare inom sex månader från denna lags ikraftträdande landskapsstyrelsens godkännande utverkas.

För drivande av sådana anläggningar för hantering eller upplag av brännbara vätskor, på vilka tidigare lag icke ägt tillämpning, skall tillstånd eller godkännande sökas i den ordning denna lag stadgar inom två år från lagens ikraftträdande.

84 §.

Den, som före denna lags ikraftträdande erhållit tillstånd, som avses i 7 §, 12 § 1 mom., 18 § eller 24 § 1 mom. förordningen angående tillverkning, upplag, försäljning och försling av eldfarliga vätskor (13/25), men ännu icke sådant godkännande, som avses i 9 §, 12 § 3 mom., 19 § eller 24 § 2 mom. av samma förordning, bör erhålla i denna lag stadgat godkännande inom ett år från denna lags ikraftträdande, såframt icke landskapsstyrelsen på ansökan beviljar längre termin.

På sådant i 1 mom. avsett ärende, som vid denna lags ikraftträdande är under myndighets behandling, skola stadgandena i denna lag äga tillämpning, likväl så, att om ansökan redan är kungjord, ny kungörelse icke behöver utfärdas. Myndighet, under vars behandling ärende är, skall överföra det till den myndighet, på vilken beviljandet av tillstånd enligt denna lag ankommer.

85 §.

Före denna lags ikraftträdande drivna fabriker eller verkstäder, där brännbar vätska tillverkas, så ock upplag av brännbara vätskor, skola, om de enligt denna lag icke hade fått tagas i bruk utan tillstånd eller godkännande, inom ett år från denna lags ikraftträdande skriftligt anmälas till den myndighet, som beviljar tillstånd, eller, om tillstånd icke sökes, till den myndighet, som meddelar godkännande, med uppgivande av fabriakens, verkstadens eller upplagets ägare och dess läge samt de maximimängder brännbara vätskor, som där samtidigt tillverkas eller upplagras, ävensom deras klass. Om föreståndare för fabrik för tillverkning av brännbara vätskor skall anmälan göras till landskapsstyrelsen inom sex månader från denna lags ikraftträdande.

86 §.

Närmare bestämmelser angående verkställighet och tillämpning av denna lag utfärdas vid behov av landskapsstyrelsen.

87 §.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1963 och genom densamma upphäves Ålands landstings den 15 maj 1925 utfärdade beslut

om antagande av förordningen angående tillverkning, upplag, försäljning och försling av eldfarliga vätskor, given den 29 mars 1924 (13/25).

Mariehamn, den 1 december 1962.

På landstingets vägnar:

TH. ERIKSSON
talman.

Evald Häggblom
vicetalman.

Eliel Persson
vicetalman.
